

РЕШЕНИЕ

№ 38303

гр. София, 05.10.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 55 състав, в
публично заседание на 29.09.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Диана Стамболова

при участието на секретаря Антонина Бикова, като разгледа дело номер **2775** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производство по чл. 145 от Административно процесуалния кодекс /АПК/ във вр. с чл. 13, ал. 6 от Закона за социално подпомагане /ЗСП/.

Образувано е след разделянето му с определение №21816/01.06.2026г., по жалба на Л. Й. Д. с искане за прогласяване нищожността на Заповед № ЗСП-Д-С-М/29 от 26.01.2026г. на директора на дирекция Социално подпомагане – М., с която на Л. Й. Д. е постановен отказ за отпускане на еднократна помощ при инцидентни нужди по чл.16, ал.1 от ППЗСП с мотива, че не са установени инцидентно възникнали жизненоважни потребности на лицето. С доводи за материална незаконосъобразност моли да бъде обявена за нищожна обжалваната заповед.

В съдебно заседание, жалбоподателят се явява лично и поддържа жалбата.

Ответникът - директор на Дирекция "Социално подпомагане"- М., редовно уведомен, не се представлява, с писмено становище оспорва жалбата като неоснователна.

Съдът, след като обсъди доводите на страните и прецени представените по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Производството пред административния орган е започнало по подадена заявление-декларация с вх. № ЗСП-Д-С-М/29 от 05.01.2026г. от Л. Й. Д., за отпускане на еднократна помощ по чл. 16, ал.1 от ППЗСП за заплащане на предстояща операция относно катаракта на дясно и ляво око.

По повод на подаденото заявление-декларация е извършена социална анкета, направени са съответните служебни справки и е изготвен социален доклад от 23.01.2026г., в който са отразени констатираните от социалната анкета обстоятелства. В социалния доклад са отразени всички извършени проверки, във връзка с подаденото заявление, както и жалбоподателката е посетена в дома си при провеждането на социалната анкета от социален работник А. на 23.01.2026г., както и,

че е консултирана за ползването на социални услуги. От изготвения социален доклад е видно, че при извършената служебна проверка е установено, че Л. Й. Д. е на 76 г., неомъжена, няма деца, живее сама в собствено едностаино жилище по настоящ адрес. Лице в надтрудоспособна възраст, без пенсия поради липса на достатъчно трудов стаж. Няма трудови доходи и фирми. Няма лични доходи. Споделя, че няма близки и роднини, които да ѝ помагат – има починали брат и сестра. Подпомагана е с целева помощ за отопление за зимен сезон 2025/2026г. Отпусната е месечна помощ за допълване на доходите по чл.9 от ППЗСП със срок до 31.12.2026г. или до промяна в обстоятелствата. Осигурява се здравно от ДСП – М.. Подава заявление-декларация за отпускане на еднократна помощ по чл. 16, ал.1 от ППЗСП, за заплащане на предстояща операция относно катаракта на дясно и ляво око. Представя медицинско направление с диагноза „С. sen. Nucleocorticals“ от 17.07.2025г. Видно от приложения амбулаторен лист от 21.07.2025г. Д. е постъпила в Университетска Първа МБАЛ – С. „Св. Йоан Кръстител“ ЕАД за хоспитализация. Основната диагноза на Д. е „травми на конюнктивата и контузия на роговицата без споменаване на чуждо тяло“ и придружаващи заболявания: хипертонично сърце без сърдечна недостатъчност, митрална инсуфициенция, неревматична трикуспидална инсуфициенция и венозна инсуфициенция. След очния преглед е приета по спешност за консервативно лечение на възпаление на ЛО. Не представя разходо-оправдателни документи. По данни на Д. поради липса на финансови средства е отказала лечение и оперативна интервенция. Споделя, че са ѝ необходими 2000 лева за закупуване на вътреочни лещи, които се имплантират при извършване на операцията и за медикаменти, свързани със следоперативния период. Д. няма лични средства и е обект на социално подпомагане, единствените ѝ доходи са от месечна помощ, с която покрива ежедневните си битови нужди. Заболяването на лицето е хронично дегенеративно такова и се развива във времето, предвидимо и планируемо за лечение /операция по клинична пътека/.

Въз основа на социалния доклад е направено мотивирано предложение за отказ за отпускане на еднократна помощ по чл. 16, ал.1 от ППЗСП, поради това, че не са установени инцидентно възникнали жизненоважни потребности и не са представени разходо-оправдателни документи, удостоверяващи извършени или предстоящи разходи за лечение, което не позволява да се установи конкретният размер на необходимата финансова подкрепа.

Издадена е оспорената Заповед № ЗСП-Д-С-М/29 от 26.01.2026г. на директора на дирекция Социално подпомагане – М., с която на Л. Й. Д. е постановен отказ за отпускане на еднократна помощ при инцидентни нужди по чл.16, ал.1 от ППЗСП с мотива, че не са установени инцидентно възникнали жизненоважни потребности на лицето.

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е подадена в срок, от лице с правен интерес и срещу подлежащ на обжалване акт, поради което е допустима.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

Съгласно чл. 168 от АПК при разглеждане на жалби срещу административни актове съдът не се ограничава само с обсъждане на основанията, посочени от оспорващия, а е длъжен въз основа на представените от страните доказателства да провери законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 – дали актът е издаден от компетентен орган, в предвидената от закона форма, при спазване на материалния и процесуалния закон и в съответствие с целта на закона.

Съгласно разпоредбата на чл. 13, ал. 2 от ЗСП социалните помощи се отпускат със заповед на Директора на ДСП или от упълномощено от него длъжностно лице след преценка на всички данни и обстоятелства, констатирани със социална анкета. Предвид предметното съдържание на обжалваната в случая заповед, тя е издадена от материално и териториално компетентния

административен орган в лицето на Директора на Дирекция „Социално подпомагане“ - М..

Оспореният акт отговаря на изискванията на чл. 59 от АПК. Процесната заповед е изготвена в установената от закона писмена форма, с излагане на мотиви в съответствие с изискването на чл. 13, ал. 2 и ал. 3 от ЗСП.

Не се установява в хода на административното производство да са допуснати съществени нарушения на административно-производствените правила. При извършената проверка на процедурата по отпускането на помощите и доколкото тя е съобразена със предвидените в Закона за социалното подпомагане /ЗСП/ и правилника за прилагането му, процесуални норми, съдът не установи допуснати съществени нарушения. Заявлението-декларация, подадено от оспорващия е разгледано при спазване на относимите изисквания на чл. 26 и чл. 27 от ППЗСП, като е съставен социален доклад и на база направените в последния констатации, и предложението на социалния работник за отказ на помощта, е издадена обжалваната заповед. При провеждането на производството е спазена разписаната в чл. 26 и чл. 28 от ППЗСП процедура, вкл. сроковете по чл. 27, ал. 1 и чл. 28 от правилника за изготвянето на социалния доклад, издаването на заповедта и нейното съобщаване на адресата ѝ. При произнасянето си органът е взел предвид направените в хода на административната процедура, фактически установявания, въз основа на които е приел, че оспорващият не отговаря на условията за отпускане на помощта по чл. 16, ал. 1 ППЗСП.

Така постановеният отказ съответства и на материалния закон.

С разпоредбата на чл. 12, ал. 4 от Закона за социалното подпомагане законодателят е регламентирал, че условията и редът за отпускането, изплащането, изменянето, спирането, възобновяването и прекратяването на социалните помощи се уреждат с правилника за прилагане на този закон.

В конкретния случай жалбоподателят е подал заявление-декларация за отпускане на еднократна помощ при инцидентни нужди по чл. 16, ал. 1 от ППЗСП. Съгласно нормата на чл. 16, ал. 1 от ППЗСП еднократна помощ може да бъде отпускната за задоволяване на инцидентно възникнали здравни, образователни, комунално-битови и други жизненоважни потребности.

Под „инцидентно възникнали потребности“ се имат предвид внезапни заболявания, злополуки, бедствия, аварии, пожари и др. непредвидени извънредни обстоятелства. Видно от събраните доказателства жалбоподателката е посочила необходимост от средства за оперативно лечение на катаракта и за медикаменти след оперативната интервенция. Следователно искането на жалбоподателката не попада в хипотезата на „инцидентно възникнали здравни потребности“ по смисъла на чл. 16, ал. 1 от ППЗСП. Посочената диагноза „С. sen. Nucleocorticals“ обуславя лечение на хронично заболяване, а не на внезапно настъпило и се развива във времето, предвидимо и планируемо за лечение /операция по клинична пътека/. Освен това заявителката не е приложила фактури, оферти, медицински документи за стойността на лечението, разходооправдателни документи, удостоверяващи извършени или предстоящи разходи за лечение, което да позволи установяване на конкретния размер на необходимата финансова подкрепа.

Ето защо, съдът приема, че при тези фактически данни административният орган е достигнал до законосъобразен извод, че не са налице предпоставките за отпускане на исканата помощ.

Отказът е съобразен с целта на Закона за социалното подпомагане, като такова да се предоставя единствено на граждани, които без помощта на друго не могат да задоволят своите основни жизнени потребности чрез труда и доходи от имуществото им, така че тях се явяват изчерпани всички възможности за самоиздръжка и издръжка от лицата. Социалните помощи са предназначени да подпомогнат само тези граждани, които са в изключително критично положение, което не им позволява да задоволят сами своите основни жизнени потребности, не и тези които, макар със затруднение, могат сами да ги задоволят. Границата между тези категории е

очертана с нормативно с предвидените условия за отпускане на отделените видове социални помощи. Задължение на органите за социално подпомагане е стриктно да я съблюдават във всеки един отделен случай, отпускатки социалните помощи единствено на лица, за които законът е преценил, че са най-нуждаещи се, и отказвайки ги на всички останали, които по закон нямат право да ги получават, тъй като не отговарят на едно или повече от кумулативно предвидените условия за социално подпомагане по чл. 2, ал. 2, т. 1 от ЗСП.

От така установеното фактическо и правно положение и спазвайки разпоредбата на чл. 168 от АПК съдът приема, че процесната заповед е издадена от компетентен орган, в изискуемата от закона форма, при спазване на административно производствените правила, в съответствие с материалния закон и с целта на закона. Изводите на административния орган, че по отношение на жалбоподателя не е изпълнено условието на чл. 16, ал. 1 от ППЗСП са законосъобразни и правилни, а подадената жалба е неоснователна и като такава следва да бъде отхвърлена.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София-град, III отделение, 55-ти състав

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Л. Й. Д. срещу Заповед № ЗСП-Д-С-М/29 от 26.01.2026г. на директора на дирекция Социално подпомагане – М., с която на Л. Й. Д. е постановен отказ за отпускане на еднократна помощ при инцидентни нужди по чл.16, ал.1 от ППЗСП.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване на основание чл. 13, ал. 6 от Закона за социалното подпомагане.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: